

PROTOKOLL

8/2023

Fört vid styrelsesammanträde med **Stockholm Vatten AB** den 7 december 2023.

Plats: Humlegårdsgatan 23, Stockholm

Justeras:

Maria Antonsson

Bertil Timan

Närvarande:

Ordföranden

Maria Antonsson

Övriga ledamöter
eller som ledamot tjänstgörande
suppleant

Anna Cederschiöld ersätts av Bertil Timan
Andreas Lind
Eli Rätväg
Rose-Marie Rooth
Deniz Butros
Bertil Timan ersätts av Elisabeth Hellström
Tobias Berg
Marcus Wangel
Henrik Juhlin ersätts av Love Bergström

Suppleanter

Fredrik Pettersson
Nadja Sandberg
Johan M Sanne
Anders Trojenborg
Elisabeth Hellström
Sophie Perulf
Michael Sigge
Love Bergström
Inga Osbjer

Arbetstagarrepresentanter

Mikael Greek, Kommunal
Lena Ringström, SACO
Malena Karlsson, Vision

Övriga:

Jenny Bengtsson, Gabriel Dorian Werner, Johanna Ansker, Anette Eriksson, Agneta Jönsson, Johanna Munther, Pia Parkå, Stefan Rosengren, Malin Werner, Eva Wilmin, Anette Eriksson, Pia Parkå, Maria Ålander och Susanne Österlund

Anmäلت förhinder: Anna Cederschiöld, Henrik Juhlin och Adil Said Sabir

§ 1. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Maria Antonsson justera dagens protokoll utsågs Bertil Timan.

§ 2. Anmälan av protokoll

Anmäldes att protokollet från styrelsemötet den 14 november 2023 (nr 7/2023) är justerat och utsänt.

Styrelsen beslöt i enlighet med förslaget att

godkänna anmälan.

§ 3. VD informerar

Verkställande direktören föredrog bland annat följande punkter för styrelsen:

- Ny rapport om PFAS framtagen för östra Mälarens vattenskyddsområde
- Beslut går i dagarna ut till de som drabbades av källaröversvämningar i Enskede 2021
- Nya huvudvattenledningar sänktes vid Drottningholmssundet

§ 4. Utökning av verksamhetsområde inom Huddinge

Förelåg förslag till styrelsen att godkänna bolagets förslag

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

godkänna föreliggande förslag till utökning av verksamhetsområden för Huddinge kommun beträffande vattenförsörjning och spillvattenavlopp respektive dagvattenavlopp, samt

hos Huddinge kommun hemställa om godkännande av föreslagen utökning gällande verksamhetsområde i Huddinge kommun (Bilaga 1 - 6).

§ 5. Projekt 5459 Smedshagen - Inriktningsbeslut

Förelåg förslag att godkänna Stockholm Vattens förslag.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

för projekt 5459 Smedshagen fatta inriktningsbeslut och bevilja upp till 1,5 mnkr för planeringsfasen med en indikativ totalbudget om 27 mnkr.

bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

§ 6. **Projekt 410198 Götgatan – Reviderat inriktningsbeslut**

Förelåg förslag att godkänna bolagets förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

för projekt 410198 Götgatan fatta reviderat inriktningsbeslut och bevilja utökning med 3,9 mnkr till en total om upp till 4,6 mnkr för planeringsfasen, med en indikativ totalbudget om 70 mnkr.

bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

§ 7. **Projekt 410712 Nordmarksvägen - Genomförandebeslut**

Förelåg två förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut och Bertil Timan (M) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt bolagets förslag till beslut att

för projekt 410712 Nordmarksvägen fatta genomförandebeslut och bevilja upp till 27 mnkr för projektets genomförande.

bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Love Bergström samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet enligt följande

1. "Att avslå förslag till genomförandebeslut för projekt 410712
2. Att därutöver anföra

Med anledning av de omfattande kostnadsökningarna i flera av Stockholm Vatten AB:s projekt, inte minst Stockholms Framtida Avloppsrening, bör inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts.

De ekonomiska resurserna är begränsade och som politiker behöver vi göra allt i vår makt för att säkerställa att inte minst investeringar görs utifrån bästa möjliga underlag samt med hård och löpnande kostnadskontroll. Men sedan valet har vi dock sett hur ett flertal omfattande investeringsprojekt har fördyrats, antingen från inriktningsbeslut till genomförandebeslut eller genom ett reviderat beslut. Bristen på återkoppling till styrelsen får oss dessutom att undra huruvida kontrollen över investeringar och planerade projekt egentligen fungerar.

Till dess att en extern oberoende granskning tillsatts för att reda ut vad kostnadsökningarna i SFA beror på och hur de kan undvikas framgent, samt en genomlysning av kostnadskalkylerna i samtliga projekt gjorts, kan inga nya eller reviderade genomförandebeslut godkännas."

**§ 8. Projekt 410709 SFV-L Kyrkogårdsvägen – Tyresövägen -
Genomförandebeslut**

Förelåg två förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut och Bertil Timan (M) Tobias Berg (L) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt bolagets förslag till beslut att

för projekt 410709 SFV-L Kyrkogårdsvägen – Tyresövägen fatta genomförandebeslut och bevilja upp till 615 mnkr för projektets genomförande.

bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

hemställa Stockholms Stadshus AB att för egen del godkänna förslaget samt hemställa ärendet till Kommunfullmäktige för beslut.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Love Bergström, Tobias Berg samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet sig från beslutet enligt följande:

1. "Att avslå förslag till genomförandebeslut för Projekt 410709
2. Att därutöver anföra

Med anledning av de omfattande kostnadsökningarna i flera av Stockholm Vatten AB:s projekt, inte minst Stockholms Framtida Avloppsrening, bör inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts.

De ekonomiska resurserna är begränsade och som politiker behöver vi göra allt i vår makt för att säkerställa att inte minst investeringar görs utifrån bästa möjliga underlag samt med hård och löpnande kostnadskontroll. Men sedan valet har vi dock sett hur ett flertal omfattande investeringsprojekt har fördyrats, antingen från inriktningsbeslut till genomförandebeslut eller genom ett reviderat beslut. Bristen på återkoppling till styrelsen får oss dessutom att undra huruvida kontrollen över investeringar och planerade projekt egentligen fungerar.

Till dess att en extern oberoende granskning tillsatts för att reda ut vad kostnadsökningarna i SFA beror på och hur de kan undvikas framgent, samt en genomlysning av kostnadskalkylerna i samtliga projekt gjorts, kan inga nya eller reviderade genomförandebeslut godkännas."

§ 9. Projekt 361793 Dykarledning Mariehäll – Reviderat genomförandebeslut

Förelåg två förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut och Bertil Timan (M) Tobias Berg (L) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt bolagets förslag till beslut att

för projekt 361793 Dykarledning Mariehäll fatta reviderat genomförandebeslut och bevilja utökning med 26 mnkr till en total om 41 mnkr för projektets genomförande.

bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Love Bergström, Tobias Berg samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet enligt följande:

1. "Att avslå förslag till reviderat genomförandebeslut för Projekt 361793
2. Att därutöver anföra

Med anledning av de omfattande kostnadsökningarna i flera av Stockholm Vatten AB:s projekt, inte minst Stockholms Framtida Avloppsrening, bör inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts.

De ekonomiska resurserna är begränsade och som politiker behöver vi göra allt i vår makt för att säkerställa att inte minst investeringar görs utifrån bästa möjliga underlag samt med hård och löpnande kostnadskontroll. Men sedan valet har vi dock sett hur ett flertal omfattande investeringsprojekt har fördyrats, antingen från inriktningsbeslut till genomförandebeslut eller genom ett reviderat beslut. Bristen på återkoppling till styrelsen får oss dessutom att undra huruvida kontrollen över investeringar och planerade projekt egentligen fungerar.

Vi konstaterar att projektet har fördyrats med mer än 100 procent eller 26 miljoner kronor sedan det föregående genomförandebeslutet, det är beklagligt. Till dess att en extern oberoende granskning tillsatts för att reda ut vad kostnadsökningarna i SFA beror på och hur de kan undvikas framgent, samt en genomlysning av kostnadskalkylerna i samtliga projekt gjorts, kan inga nya eller reviderade genomförandebeslut godkännas."

§ 10. Projekt 410590 Kräppladiket – Reviderat genomförandebeslut

Förelåg två förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut och Bertil Timan (M) Tobias Berg (L) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt bolagets förslag till beslut att

för projekt 410590 Kräppladiket fatta reviderat genomförandebeslut och bevilja utökning med 15,5 mnkr till en total om 33 mnkr för projektets genomförande. bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Tobias Berg samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet enligt följande

1. "Att avslå förslag till reviderat genomförandebeslut för Projekt 410590
2. Att därutöver anföra

Med anledning av de omfattande kostnadsökningarna i flera av Stockholm Vatten AB:s projekt, inte minst Stockholms Framtida Avloppsrening, bör inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts.

De ekonomiska resurserna är begränsade och som politiker behöver vi göra allt i vår makt för att säkerställa att inte minst investeringar görs utifrån bästa möjliga underlag samt med hård och löpnande kostnadskontroll. Men sedan valet har vi dock sett hur ett flertal omfattande investeringsprojekt har fördyrats, antingen från inriktningsbeslut till genomförandebeslut eller genom ett reviderat beslut. Bristen på återkoppling till styrelsen får oss dessutom att undra huruvida kontrollen över investeringar och planerade projekt egentligen fungerar.

Vi konstaterar att projektet har fördyrats med nästan 100 procent eller 15,5 miljoner kronor sedan det föregående genomförandebeslutet, det är beklagligt. Till dess att en extern oberoende granskning tillsatts för att reda ut vad kostnadsökningarna i SFA beror på och hur de kan undvikas framgent, samt en genomlysning av kostnadskalkylerna i samtliga projekt gjorts, kan inga nya eller reviderade genomförandebeslut godkännas."

§ 11. Stockholms framtida avloppsrening – Reviderat genomförandebeslut

Förelåg två förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut och Bertil Timan (M) Tobias Berg (L) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt bolagets förslag till beslut att

för projektet Stockholms framtida avloppsrening fatta reviderat genomförandebeslut och bevilja upp till 19 500 mnkr i prisnivå mars 2023, exklusive indexreglering, för projektets genomförande.

bemyndiga verkställande direktören att teckna och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram.

hemställa Stockholms Stadshus AB att för egen del godkänna förslaget samt hemställa ärendet till Kommunfullmäktige för beslut.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Love Bergström, Tobias Berg samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet enligt följande

1. "Att avslå förslag till reviderat genomförandebeslut för Stockholms Framtida Avloppsrening
2. Att inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts
3. Att bolaget omgående får i uppdrag att utvärdera hur kostnadsökningen inom Stockholms Framtida vattenrening påverkar VA-taxan på kort och lång sikt
4. Att en extern oberoende granskare tillsätts för att dels reda ut vad kostnadsökningarna beror på, dels hur framtida kostnadsökningar i projektet ska förhindras
5. Att kommunstyrelsen och Stockholm Vatten AB ska delges löpande lägesredovisning fram till dess att projekt Stockholms Framtida Avloppsrening är färdigt. Denna ska göras kvartalsvis som ett minimum
6. Att därutöver anföra

Stockholms framtida avloppsrening är ett av Stockholms allra viktigaste miljöprojekt. Det möjliggör att mer vatten kan renas med bättre resultat innan det släpps ut i Östersjön samtidigt som behovet av breddning ut i Mälaren eller andra vattendrag vid kraftiga skyfall minskar. Tack vare det nya reningssystemet kan Stockholm därmed ta höjd för en växande befolkning och högre miljökrav. Att projektet genomförs ordentligt och inom tidplan är därför av stor vikt.

Försommaren 2022 stod det klart av en lägesrapport att kostnaderna för projektet ökat sedan det reviderade genomförandebeslutet 2017, från 9,2 miljarder till 11,8 miljarder. Fördyringen var redan så stor att ett nytt genomförandebeslut borde tagits direkt efter valet hösten 2022. Ett och ett halvt år efter lägesrapporten presenteras nu ett nytt

förslag till genomförandebeslut på 19 500 mnkr, indexjusterat för det nya slutdatumet år 2031 på 22 500 mnkr. På drygt ett år har den beräknade kostnaden nästan fördubblats.

Fördyringar av denna storlek och inom en så kort tid är mer eller mindre ojämförbara med något annat projekt i modern historia. Särskilt ogripbara blir de också för oss i styrelsen eftersom vi inte under något tillfälle fått information om de fördyringar som ledningen måste ha sett komma. Det får oss att tro att majoriteten tappat kontrollen över kostnadsökningarna i Stockholms stad.

Investeringarna i Stockholms Vatten täcks av VA-avgiften. De senaste åren har avgiften stigit ett flertal gånger för att svara upp emot de stora investeringar som gjorts av just Stockholms vatten- och avloppssystem. Höjningarna har gjorts från en relativt låg taxa, varpå ökningarna varit legitima och inte särskilt kännbara för stockholmarna. Men stora, för stockholmarna oförutsägbara fördyringar av den här digniteten riskerar leda till fortsatta, stora höjningar av VA-taxan en lång tid framöver. Det riskerar göra höjningarna kännbara men då också illegitima om känslan är att politiken, som fattar beslut om investeringarna, saknar kostnadskontroll eller ansvar över projekten. Fördyringar av den här sorten riskerar även Stockholms kreditvärdighet vilket i sin tur kan påverka stadens möjligheter för andra investeringar. Sådär får det inte fortsätta.

För att skapa större förutsägbarhet kring framtida höjningar av VA-taxan, behöver bolaget omgående få i uppdrag att utvärdera hur kostnadsökningen i Stockholms Framtida Vattenrening påverkar VA-taxan på kort och lång sikt.

Vi är djupt konfunderade kring varför majoriteten och ledningen inte tidigare återkommit med ett reviderat genomförandebeslut eller ens en rapport om kostnadsutvecklingen inom Stockholms Framtida Avloppsrening. Bristen på information om kostnadsutvecklingen sedan försommaren 2022 är besvärande och har utgjort ett allvarligt problem för styrelseledamöterna att genomföra sitt uppdrag korrekt.

I samband med att lägesrapporten godkändes av en enhällig styrelse under den grönblå majoriteten den 5 maj 2022, fick projektet i uppdrag att se över möjliga kostnadsbesparingar under projektets fortsättning. Några kostnadsbesparingar har inte gjorts enligt det nya reviderade genomförandebeslutet som styrelsen ska ta beslut om och det omnämns knappt i ärendet. Vi kräver att en genomlysning av möjligheterna till kostnadsbesparing görs. Innan det gjorts redovisats för styrelsen, kan ett ytterligare reviderat genomförandebeslut inte tas enligt vår mening.

Vad som särskilt bekymrar oss är att detta inte är det enda stora projektet under Stockholm Vatten och Avfall. Bland annat Stockholms Framtida Vattenförsörjning är av samma dignitet och storlek fastän över en ännu längre tidsperiod. Vi är oroade över att fler kostnadsökningar, både små och mycket stora, är att vänta de kommande åren. För att undvika liknande kostnadschocker behöver kostnads kalkylerna i samtliga projekt utvärderas. Innan dess är det omöjligt att på ett seriöst och ansvarsfullt sätt besluta om ytterligare eller reviderade genomförandebeslut.

Projektet Stockholms Framtida Avloppsrening har redan löpt under flera år och olika politiska majoriteten. Givet projektets komplexitet och långa historia av kostnadsökningar behöver en extern oberoende granskare tillsättas. Dels för att reda ut hur kostnaderna för projektet kunnat öka i denna omfattning, dels för att förhindra ytterligare kostnadsökningar. Både bolagets styrelse och kommunstyrelsen behöver också delges mer och löpande information om projektet till dess att det är avslutat och färdigt, preliminärt 2031. Vi anser att detta ska göras genom en lägesredovisning till styrelsen vid varje styrelsemöte i syfte att uppdatera styrelsens ledamöter om projektets ekonomi och framdrift. Det skulle förhoppningsvis återupprätta en stor del av den legitimiteten för projektets ledning som gått förlorad samt underlätta den politiska styrningen av detta mycket omfattande och komplicerade projekt.

Stockholms Framtida Avloppsrening är ett viktigt projekt för både stockholmarna och miljön. Därför är det läge att kavla upp ärmarna och ro projektet i hamn.”

§ 12. Upphandlingsärende – Ramavtal för inköp av UV-lampor till vattenverk

Förelåg förslag att godkänna bolagets förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförd upphandling, teckna avtal avseende inköp av UV-lampor till Norsborg och Lovö vattenverk.

§ 13. Upphandlingsärende – Ramavtal för yrkeskläder

Förelåg förslag att godkänna bolagets förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförda upphandling, teckna ramavtal.

§ 14. Upphandlingsärende – Ramavtal för rör och rördetaljer

Förelåg förslag att godkänna bolagets förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförd upphandling, teckna ramavtal.

§15. Upphandlingsärende – Ramavtal för inköp av polymer

Förelåg förslag att godkänna bolagets förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att

bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförd upphandling, teckna ramavtal.

Vid protokollet

Susanne Österlund

